

BØRN Í BILINUM

Ráðið fyri Ferðslutrygd

INNIHALD

Síða 3	Søgn og sannroynd
Síða 4	Tað sigur lógin
Síða 5	Børn og airbag
Síða 6	0-13 mánaðir — vekt upp til 13 kg.
Síða 8	9 mánaðir - 4 ár — vekt 9-18 kg.
Síða 9	Eldri enn 4 ár — vekt uml. 15-25 kg.
Síða 10	Hvar í bilinum?
Síða 12	Góðkenningar
Síða 13	Isofix
Síða 14	Á ferð við stovninum
Síða 16	5 leiðreglur

SØGN OG SANNROYND

“Mær nýttist ikki at festa barnið í beltið - vit fara bara ein stuttan túr.”

Sannroynd: Flest óhapp henda á stuttum túrum.

“Vit koyra spakuliga, so her hendir onki”

Sannroynd: Ein samanstoytur við einans 50 km/t er sum at detta av fjóðru hædd.

“Eg kann sum onki halda barni mínum í føvninginum”

Sannroynd: Hendir samanstoytur við 50 km/t verður eitt barn, sum vigar 10 kg. trýst frameftir við eini tyngd upp á 200 kg. Tað heldur ongin føvningur til.

“Eg spennid bara 2 børn í eitt trygdarbelti til vaksin”

Sannroynd: Verður bremsa harðliga kunnu børnini kleimast saman, og harvið skaða hvønn annan.

Tískil: Ongantið 2 í sama belt!

Tað eru ongar umberingar fyri ikki at spenna barnið fast í bilinum. Mong av teimum børnum, sum doyggja í ferðsluni, høvdu verið á lívi, um tey sótu íbundin.

Meira enn helvtin av teimum børnum, sum koma til skaða, høvdu verið óskalað.

SPENN BARNIÐ OG TEG SJÁLVAN FAST Í BILIN.

TAÐ SIGUR LÓGIN:

ØLL Í BILINUM SKULU VERA FASTSPENT.

Ábyrgd færarans: Tað er ábyrgd færarans, at ferðandi undir 15 ár eru fastspent við rættari útgerð. Børn undir 135 cm skulu vera fastspent í góðkendari trygdarútgerð, hókandi til hædd og vekt.

Tað kostar eitt klipp í koyrikortið, um ferðandi undir 15 ár ikki er íspentur ella um børn undir 135 cm. ikki eru fastspent í góðkendum trygdarútbúnað, hókandi til hædd og vekt. Børn undir 3 ár mugu als ikki vera í bili, um trygdarútgerð tillagað hædd og vekt barnsins, ikki er í bilinum.

TILRÁÐINGAR:

Frá nýføðingi til uml. 1 ár:
Pinkustólur

Frá uml. 1 ár til 3-4 ár:
Barnastólur.

Eitt sindur størri børn:
Beltipúta, helst við ryggstuðli.

Tá barnið er 135-140 cm. til hæddar (uml. 8-9 ár), kann barnið aloftast nýta vanligu beltini í bilinum uttan beltipútu.

Vaksin. Tey vaksnu skulu sjálvsagt eisini spenna seg í beltini. Altíð.

BØRN OG AIRBAG

Airbag, luftbjølgurinn, í bilinum er gjörður til at verja vaksin. Svenskar og amerikanskar kanningar vísa, at einamest smá börn kunnu fáa álvarsligt mein, kanska deyðamein, um tey sita frammanfyri luftbjølg, sum gerst virkin.

Tá tú keypur nýggjan bil, skalt tú gera tær greitt, í hvønn mun tú hevur tørv á at koyra við børnum. Kannað hvar luftbjølgarnir eru, og um teir kunnu gerst óvirknir ella takast úr bilinum.

TILRÁÐING UM STAÐSETING AV BØRNUM Í BILUM VIÐ AIRBAG

BØRN UNDIR 140 CM. Börn í pinku- ella barnastóli, ið vendur aftureftir, mugu ongantíð setast við ein luftbjølg. Tað er bæði ólógligt og lívshættisligt! Ráðið fyri Ferðslutrygd mælir í høvuðsheitum til, at börn undir 140 cm. ikki sita við ein luftbjølg, líkamikið um stólurin vendir aftur ella fram, ella um tey sita á beltipútu. Smábörn skulu á baksetrið, um luftbjølgurinn ikki er gjörður óvirkin ella tikin burtur.

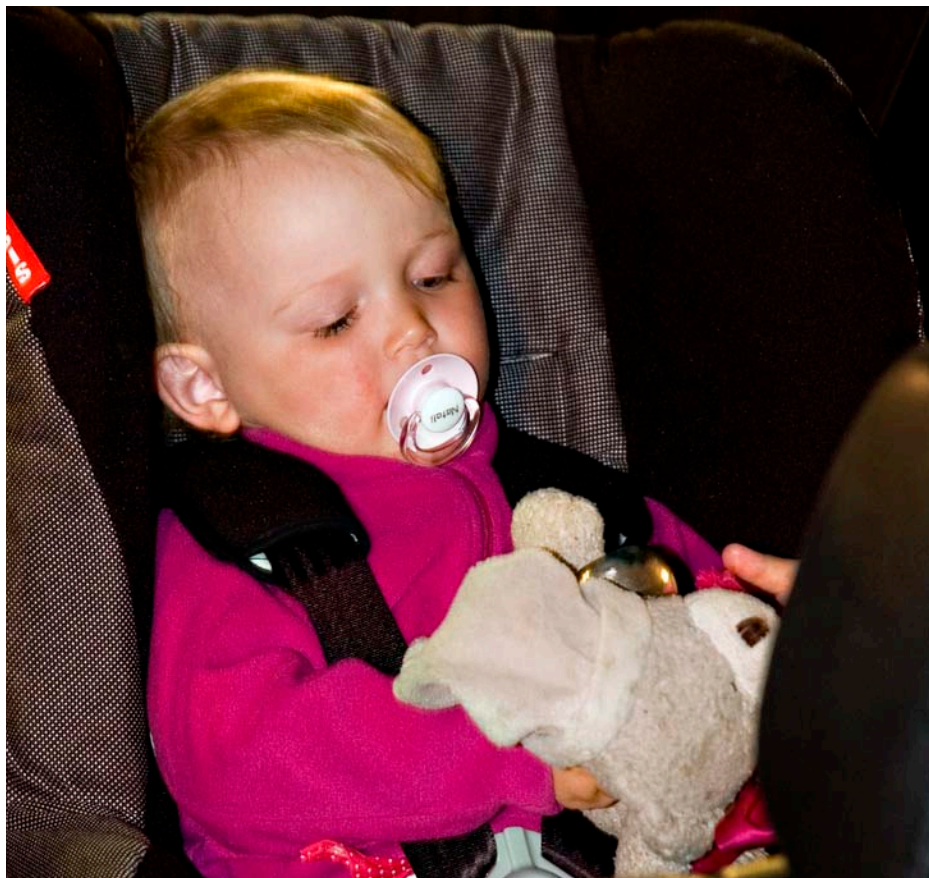
BØRN YVIR 140 CM. Börn yvir 140 cm. kunnu sita framman, um tey kunnu nýta vanligu 3-punktbelti í bilinum uttan eykaútgærd. Minnist til at draga setrið heilt aftur, so fjarstøðan til luftbjølgin er sum mest.

HURÐABJØLGAR Um bilur tín hevur luftbjølgar í hurðunum, skal barnið ikki sita ella hvíla høvdið móti hurðini. Rennur bilurin á, kann hurðabjølgurinn skaða høvdið á barninum. Um barnið situr í vanligari framvendari stöðu, so er luftbjølgurinn í hurðunum meinaleysur.

AT GERA LUFTBJØLGAR ÓVIRKNAR Koyrir tú javnan við einum smábarni í bilinum, so kann tað vera ein fyrimunur, at barnið situr á framsetrinum, undir liðini á tær. Men tá skal luftbjølgurinn vera gjörður óvirkin. Í nógvum bilum er møguligt sjálvur at gera luftbjølgin óvirkan við einum lykli. Bið solumannin at vísa tær, hvussu hetta verður gjørt, so vísu er fyri, at hetta verður gjørt á rættan hátt.

0-13 MÁNAÐIR

VEKT UPP TIL 13 KG.

PINKUSTÓLUR

Ráðið fyrri Ferðslutrygd mælir til, at tú velur ein pinkustól. Hesin kann brúkast, longu tá barnið er nýføðingur. Barnið situr íbundið, við ryggi móti ferðsluni, og er tískil best tryggjað, um óhapp skuldi hent. Pinkustólurin verður settur á framsetrið (uttan luftbjølg!), ella á baksetrið.

Hvussu leingi í pinkustóli?

Fyrstu tveir mánaðirnar eigur barnið ikki at sita meira enn 30-45 minuttir um dagin í stólinum. Skulu tit koyra ein longri túr onkuntíð, kann barnið saktans nýta stólin uml. 2 tímar í senn - tað skaðar ikki ryggin.

Gev tær far um, um barninum tørvar at skifta støðu, er svangt ella skal skifta blæu. Tá er stund at halda ein steðg, og at taka barnið upp. Minnist til, at pinkustólurin einans er til flutning í bilinum.

Nær skal eg skifta til barnastól?

Pinkustólurin kann nýtast til barnið er uml. 8-13 mánaðir - alt eftir hvussu barnið veksur. Tá høvdið á barninum kemur upp um stólarimina ella farið er um vektmarkið, tá er pinkustólurin ov lítil.

SETIÐ ONGANTÍÐ SMÁBØRN FRAMMANFYRI EIN LUFTBJØLG!

BOXETTA ELLA LYFTNET

Tað eru tvær aðrar góðkendar loysnir til flutning av smábørnum í bili: Boxettan er eitt slag av smábarna lyft við beltum, og lyftnet er til at spennu lyftina fasta. Hvørgin teirra er eins trygg og pinkustólurin, m.a. tí at barnið liggur tvørt um ferðslurætningin. Tí mælir Ráðið fyri Ferðslu trygd til einans at nýta hesar loysnir til børn við serligum tørvi, sum ger at tey ikki kunnu nýta pinkustól. T.d. børn, sum eru fødd ov tíðliga. Tosa við læknan ella heilsusustrina, um tú ivast.

Umráðandi er at vera hyggjin, tá útgerðin skal spennast fóst. Í boxettu ella lyftneti skal høvdið á barninum altíð venda móti miðuni á bilinum. Hevur tú lyftnet, skal lyftin fylgja krøvunum í nýtsluvegleiðingini um mát og annað.

Útgerð til tey smæstu børnini kann bara nýtast til vektin er uml. 10-13 kg. Tí kann tað vera ein fyrimunur at leiga útgerðina, heldur enn at keypa.

9 MÁNAÐIR – 4 ÁR

BARNASTÓLAR – VEKT 9-18 KG

Tá ið barn títt er vorðið ov stórt til pinkustólin, skal hann skiftast út við ein barnastól. Barnastólurinn skal vera bakvendur ella framvendur á fram- ella baksetrinum í bilinum. Vit mæla til at seta stólin bakvandan, so leingi sum til ber (av royndum til barnið er uml. 3 ár), tí at tað er tann besta verjan. Í ferðsluvanlukkum er vandin fyri deyðskaðum á háls og nakka nógv minni, tá barnið situr við rygginum ímóti ferðsluni.

BAKVENDUR

Teir flestu bakvendu stólarnir verða spentir fastir í bilin við trípunktselum og tilhoyrandi eykaselum og stuðulsbeini (stuðulsbeinið skal nýtast, tá ið stólurinn er á baksetrinum).

Ísetingin gevur stólinum eina góða javnvág, men ger tað eisini truplari at flyta stólin frá framsetri til baksetri ella úr bili í bil.

Minst til, at ein bakvendur stólur ongantið má setast við ein luftbjølg.

FRAMVENDUR

Flestu framvendu stólar verða spentir fastir í bilin við trípunktbeltum. Framvendir stólar kunnu nýtast eitt sindur longri enn bakvendir.

Minst til altíð at spenna beltini, so at bæði barn og stólur sita trygt og fast.

Um bilur tín er útgjørdur við Isofix-besløgum, mæla vit til, at tú nýtir ein Isofix-barnastól. Tað minkar um vandan fyri skeivari ísetan, serliga av bakvendum stólum. Les meira um Isofix á síðu 13.

YVIR 4 ÁR

SELAPÚTA VIÐ BAKSMEKKU – VEKT UML. 15-25 KG

Í 3 – 4 árs aldrinum er barn títt um at vaksa úr flestu barnastólum, men er enn ov lítið at nýta vanligu bilbeltini einsamalt.

Trupuleikin er, at skákbeltið um bringuna verður ov nær við hálsin, og at barnið ikki situr trygt á teimum vanligu bilsetrunum.

Skift tí barnastólin út við eina beltipútu, hon lyftir barn títt upp, so tað betri kann nýta bilbeltini. Beltipútan skal vera útgjörd við einum sonevndum beltistýri. Tað eru smáir armar sum stýra beltinum tvørturum mjarnabeinini, sum best tola tey sterku árinini, sum henda í einari ferðsluvallukku. Er beltíð tvørturum búkin, er vandin fyri álvarsligum skaðum á innvøli.

Uttan baksmecku vil skákbeltið um bringuna alsamt vera ov nær við hálsin. Tá beltipútan er útgjörd við baksmecku, verður beltíð stýrt ígjøgnum haldarar á baksmeckuni, so beltíð situr rætt. Baksmeckan verjir eisini høvdið á barninum sum ein nakkastuðlari, og stuðlar væl síðurnar, tá ið barn títt svevur.

TÁ BARNIÐ ER 135 CM, KANN TAÐ NÝTA TEY VANLIGU BILBELTINI, UTAN BELTIPÚTU. MEN HALT FRAM VIÐ AT NÝTA BELTIPÚTUNA, UM TØRVUR ER Á TÍ.

HVAR Í BILINUM

1 BARN

Tann besti mátin, tá tit eru 2 vaksin í bilinum, er at seta barnið á baksetrið saman við øðrum tykkara. So kann hin vaksni lættliga ansa eftir tí lítla, og førarin kann savna seg um ferðsluna.

Koyrir tú einsamøll/einsamallur við barni tínum, kanst tú eisini seta tað á framsetrið. So hevur tú gott samband við títt barn, meðan tú koyrir. Men minst til, um bilur tín hevur luftbjølg í passasersíðuni, skal hann antin gerast óvirkin ella skalt tú seta stólin á baksetrið.

1 PINKUBARN OG 1 BARN

Ert tú einsamøll/einsamallur við børnunum í bilinum, er best at seta tað størra barnið á baksetrið og tað minna bakvent á framsetrið. Men um luftbjølgur er í passasersíðuni, skal tað minna eisini setast á baksetrið.

1 PINKUBARN OG 2-3 BØRN

Í teimum flestu bilum er tað møgult at seta tveir barnastólar á baksetrið. Barnið á framsetrinum eigur at sita bakvent, um tað er gjørligt, og eingin luftbjølgur er.

**MINST TIL AT:
EIN BAKVENDUR STÓLUR ONGANTÍÐ
MÁ SETAST VIÐ EIN LUFTBJØLG!**

MINST TIL ALTÍÐ AT INNSTILLA BELTINI

Beltið í pinku- ella barnastólinum eigur at spennast júst so fast, at barnið ikki kennir seg illa. Tað merkir, at tú kanst koyra eina flata hond inn ímillum barnið og beltíð. Um beltíð er ov leyst, fær barnið eitt eyka rykk í einari harðari bremsing ella samanstoymi. Tað er ein ógvusligur tilburður, ið kann enda við álvarsligum løstum. Í ringasta føri kann barnið vera í vanda fyri at detta úr stólinum.

MJADNARBELTIR

Sjálvt um eitt trípunktsbelti er betri enn eit mjadnarbelti, so er eitt mjadnarbelti betri enn einki belt – og mjarnarbelti skal nýtast, um eitt fólk situr á plássinum.

Vit mæla til, at plássíð við mjadnarbelti verður brúkt til seinast, tvs. Aftaná plássi við trípunktsbeltum.

Er eitt barn í einum barnastóli, sum eftir nýtisluleibeiningini kann nýtast til mjarnarbelti eigur, barnið at nýta tað, so størri børn kunnu nýta trípunktsbeltini.

Um størri børn verða sett í eitt mjadnarbelti, kunnu tey nýta eina beltípútu. Tey bæði “beltistýrini” í síðuni hjálpa til, at beltíð situr sum tað skal tvørtur um mjødnina.

Minst til, at mjarnarbeltið skal sita tvørturum mjødnina og ikki um búkin.

GÓÐKENNINGAR

Trygðarútgerð skal verða góðkend.

Mínst til, at ein og hvør góðkenning bara hevur virði, um tú nýtir útgerðina eftir nýtsluleiðbeiningini. Fleiri kanningar hava víst, at ov nógvir stólar og beltir ikki eru rætt ísett. Og tað gongur útyvir trygdina. Ein pinku- ella barnastólur skal spennast so fast, sum til ber, so hann ikki kann vikast, hvørki til síðuna ella aftur og fram. Nýt tína kropsvekt til at trýsta stólin niður við, tá tú spennir stólin fastan í bilin. Eftirspenn stólin hvørja viku.

E-GÓÐKENNINGIN ECE R44-03 OG ECE44-04 er ein Evropeisk góðkenning. “E”-ið kann eisini vera skrivað sum eitt lítið “e”.

Tvey tey fyrstu tøluni undir/aftaná E-merkið skulu vera 03 ella 04.

ISOFIX

ISOFIX-SKIPANIN:
Barnastólurinn verður festur
í Isofixbeslagið í bilinum.

Isofix er ein serstök skipan til fastspenning av barnastólum. Ístaðin fyrri at spenna barnastólin fastan við beltunum í bilinum, eru tvey eygu sveisaði fœst í bilin, og har verður Isofix-beslagið á stólinum fest í. Tað ger tað lætt og einfalt at festa serstakliga bakvendar stólar trygt og sleppa undan skeivari ísetan. Hevur bilur tín Isofix beslag, tilmæla vit, at tú útvegar ein Isofix stól.

Gevið gætur, at ein Isofix-stólur bara má nýtast í teimum bilmodellum, hann er góðkendur til, tí at skipanin enn ikki er vorðin algildug.

Summir framvendir Isofix-stólar skulu festast við einum eyka topp-stroppi.

Á FERÐ VIÐ STOVNINUM

Tá börn skulu flytast í bilum, meðan tey eru í dagrøkt ella á stovni, galda somu reglur sum tá koyrt verður í privatbilum. Summir stovnar hava kortini ikki ráð at keypa útgerð, og ein móguleiki er tí, at foreldrini sjálvi fáa útgerð til vega. Um so er, hygg so eftir útgerð, sum lætt kann flytast úr einum bili í annan – og læn tað til stovnin tá barn títt skal á útferð.

BØRN Í BUSSI

Tann 1. oktober 1999 varð kravt at nýskrásettir bussar (býbussar undantiknir) skuldu vera útgjördir við trygdarbeltum á øllum plássum. Tað er ikki krav, at eldri bussar skulu hava beltir, men tað ber til at seta mjadnarbeltir í teir flestu av teimum. Ráðið fyri Ferðslutrygd mælir til at nýta bussar við beltum.

Tá ið umræður flutning av børnum undir 3 ár, mæla vit til at tey sita í útgerð, sum hóskar til teirra aldur og vekt, tvs. í pinku- ella barnastóli. Er mjadnarbelti í bussinum, má bara útgerð nýtast sum er góðkend til mjadnarbelti.

Um tað ikki ber til at hava við barnastólar ella beltipútur, eiga børnini at vera spent føst við belt.

Børn, ið hava fyllt 3 ár, skulu vera spent føst við tí vanliga beltinum, sum er í bussinum.

KOYRING Í HÝRUVOGNI

Um stovnurin ella dagrøktin javnan nýtir hýruvogn, kann avtala gerast við eitt hýruvognsfelag um at hava tøkarn barnastólar og beltipútur. Annars kunnu børnini hava við teirra egnu útgerð.

Tað er ikki skylda at fastspenna børn undir 3 ár, um útgerð ikki er, sum hóskar til barnsins vekt og aldur. Men hon skal nýtast, um hon er í hýruvogninum.

Børn yvir 3 ár skulu spennast fast við tí vanliga beltinum á baksetrinum (ella serútgerð, um hon er til). Í einum hýruvogni má bara ein persónur sita á hvørjum plássi.

HISSINI KOYRING

Um eitthvørt stingur seg upp, soleiðis at tey, ið vanliga koyra barnið, ikki fáa koyrt tað, er hissini flutningur loyvdur uttan trygdarútgerð. Hetta er tó bert galdandi fyri styttri strekki, og bert fyri børn yvir 3 ár. Hesi skulu tá sita á baksetrinum og nýta vanligu bilbeltini

5 LEIÐREGLUR

1. Nýt altíð góðkenda trygdarútgerð, ið hóskar til hædd og vekt hjá barni tínum
2. Ansa eftir at bæði stólur og barn eru spent føst rætt – fylg nýtslu-leiðbeiningini neyvt
3. Set barnið í bakvenda útgerð so leingi sum til ber
4. Tak bil og barn við, tá ið tú keypir útgerð
5. Set ikki børn undir 140 cm útfyri ein luftbjølg

Tað eru ongar umberingar fyri ikki at spenna barnið fast í bilinum. Mong av teimum børnum, sum doyggja í ferðsluni, høvdu verið á lívi, um tey sótu íbundin.

Meira enn helvtin av teimum børnum, sum koma til skaða, høvdu verið óskalað.

SPENN BARNIÐ OG TEG SJÁLVAN FAST Í BILIN.

Ráðið fyri Ferðslutrygd:
Tungugøta 4
Postsmoga 3209
FO-110 Tórshavn

www.ferdslutrygd.fo
rff@rff.fo
Telefon: 310204

Stuðlað útgávuni hevur Statoil Færøylene